

ВІДГУК

офіційного рецензента

кандидата педагогічних наук, доцента

Осадчої Тетяни Всеволодівни

на дисертаційне дослідження **Го Яньжань**

**на тему «Формування педагогічно-інтерпретаційної майстерності
майбутніх викладачів вокалу».**

подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Актуальність теми дисертаційної роботи. Системні реформи вищої освіти визначають попит до педагога динамічного, мобільного, творчого, здатного швидко адаптуватися до умов професійної діяльності. На цьому акцентовано увагу в Концепції Нової української школи, у формулу якої включено обізнаність та самовираження у сфері культури, здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Реалізація цих компетентностей залежить від творчих проявів людської свідомості і поведінки, тому так стрімко зростає інтерес наукової думки до проблем креативної підготовки майбутніх фахівців.

Сучасний стан мистецької педагогіки характеризується інтенсивними пошуками удосконалення загальної художньої освіти майбутніх фахівців. Суттєво зростає в останні десятиріччя і зацікавленість педагогічної спільноти у дослідженні питань, пов'язаних з мистецтвом педагогічної інтерпретації музичного твору. Отже, дисертаційне дослідження Го Яньжань присвячене актуальній проблемі формування здобувачів магістратури вокально-педагогічної майстерності.

Підґрунтям дослідження Го Яньжань стала виявлена ним низка суперечностей між ґрунтовними методологічними й теоретичними здобутками в галузі інтерпретації творів музичного мистецтва та недостатнім вивченням специфіки інтерпретації вокального репертуару з урахуванням його художньо-синтетичної природи та різноманіття стильових та інтонаційно-структурних особливостей; між усебічно розробленою методикою формування в здобувачів здатності до самостійної вокально-навчальної діяльності та недостатнім вивченням питань, пов'язаних із їхньою підготовкою до індивідуалізовано-особистої інтерпретації вокального репертуару; між потребою підвищення якості педагогічно-інтерпретаційної майстерності в майбутніх викладачів вокалу та відсутністю науково обґрунтованої методики, побудованої на засадах урахування їхніх індивідуальних особливостей і освітніх потреб.

Визначено мету дослідження, яка полягала в теоретичному обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці методики формування в майбутніх викладачів вокалу педагогічно-інтерпретаційної майстерності у процесі здобуття вищої освіти.

У дослідженні коректно визначено науковий апарат дослідження, застосовано комплекс теоретичних методів – аналіз, синтез, порівняння, систематизація, класифікація, інтеграція, теоретичного моделювання, прогнозування і моделювання, емпіричних – педагогічне спостереження, оцінювання незалежних експертів, бесіда, опитування, анкетування, тестування, педагогічний експеримент, комплекс статистичних методів, зокрема – багатофункціональний критерій φ^* Фішера).

Структура дисертації логічно розкриває зміст теоретичної й практичної частини дослідження і включає: анотацію, три розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел (275) і 15 додатків.

У теоретичній частині роботи здійснено аналіз поняття «інтерпретація», виявлено специфіку інтерпретації музичних творів, обумовлені його звуковою, дистанційною й інтонаційно-мовленнєвою природою, плинністю розгортання творів музичного мистецтва, що потребує участі «посередника» – виконавця, який відтворює для слухачів зафіксований композитором у нотному тексті художній задум.

Обґрунтовано компонентну структуру педагогічно-інтерпретаційної майстерності майбутніх фахівців у галузі вокального мистецтва, яка охоплює мотиваційно-персоналізований, художньо-гностичний, виконавсько-інтерпретаційний, вербально-комунікативний компоненти. Представлено критерії діагностики рівній сформованості досліджуваного феномену, а саме: мобілізаційно-особистісний, художньо-гностичний, індивідуалізовано-стильовий і компетентнісно-творчий – з відповідними показниками.

Розкрито сутність дослідної роботи, представлено широкий комплекс нестандартних методів і прийомів вирішення завдань дослідження: ділові й рольові ігри, створення квазі-концертних ситуацій, оригінальні й різноманітні інтерпретаційно-творчі завдання, тренінги на вдосконалення комунікативних, імпровізаційно-виконавських, артистичних властивостей і вмінь.

Наукова новизна міститься у визначенні сутності поняття «педагогічно-інтерпретаційна майстерність майбутніх викладачів вокалу», його структури та обґрунтуванні методики формування в майбутніх викладачів вокалу педагогічно-інтерпретаційної майстерності, підґрунтям якої обрано семіотично-герменевтичний, компаративно-стильовий, суб'єктно-комунікативний, особистісно-творчий наукові підходи; обґрунтовані дисертантом дидактичні принципи, педагогічні умови і методи формування досліджуваного феномену.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Результати дисертації висвітлено у 8 публікаціях, з яких 3 статті у наукових фахових виданнях України і 5 – апробаційного характеру.

Апробація результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження дисертації обговорено на 10 міжнародних науково-практичних конференціях і одній Всеукраїнській науково-практичній конференції.

Практичне значення результатів дослідження полягає у застосуванні авторської методики формування в майбутніх викладачів вокалу педагогічно-інтерпретаційної майстерності й розробленої діагностичної методики виявлення

рівнів сформованості означеного феномену та обґрунтуванні рівневих характеристик його прояву. Пропонована методика може застосуватися в умовах підвищення кваліфікації фахівців даного профілю й у процесі професійного самовдосконалення майбутніх викладачів вокалу.

Зауваження та дискусійні положення до дисертації.

У цілому слід відзначити високий науковий рівень здобувача, обґрунтованість отриманих результатів і вказати на певні положення, які мають дискусійний характер:

1. Визначення рівня сформованості досліджуваного феномена як початково-інфантильного є досить незвичним, тому воно потребує, на наш погляд, певного пояснення, яке відсутнє в тексті дисертаційного дослідження.
2. Однією із визначених дисертантом суперечностей, вирішення яких доводить актуальність теми дослідження, є суперечність між потребою підвищення якості педагогічно-інтерпретаційної майстерності в майбутніх викладачів вокалу та відсутністю науково обґрунтованої методики, побудованої на засадах урахування їхніх індивідуальних особливостей і освітніх потреб. Однак з тексту роботи не ясно, в чому проявляються індивідуальні освітні потреби магістрантів, які взяли участь у формульованому експерименті.
3. В роботі зустрічаються деякі огріхи й неточності синтаксичного характеру, зокрема – на стор. 140, 153.

Проте зауваження, що висловлені вище, мають дискусійний характер, що не зменшує наукову новизну, теоретичну та практичну значущість дисертаційної роботи, що рецензується.

Висновок: дисертаційна робота Го Яньжань змістовна, інноваційна, самостійна. Вона є завершеною науковою працею, її автором отримано нові, науково обґрунтовані результати, які в сукупності розв'язують важливе для сучасної вокальної педагогіки і цілому, і для української та китайської – зокрема, питання, пов'язане із новими можливостями, що відкриваються в умовах інтернаціоналізації освітнього простору.

Дисертант в повній мірі дотримується вимог академічної доброчесності.

Отже, дисертаційна робота Го Яньжань відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри вокально-хорової підготовки
Південноукраїнського національного
педагогічного університету
імені К.Д. Ушинського

